

יש להכות שוטרים!

לדם מכים שוטרים. מחוסרי עבודה מכים שוטרים, עולים חדשים, עברייני תנועה ור שוטרים ועוד, כל מי שזרועו חזקה וידו משגת, מכה שוטרים. אם נתבונן בתופעה הזאת מבחינה אובייקטיבית, נמצא שהכאת שוטרים הפכה אצלנו במרוצת הזמן ל- ספורט הלאומי בה' הידיעה.

מאז ומתמיד, משחר ההיסטוריה האנושית, היה ישראל עם שהמסור יקר לו מעל הכל, ועל כן אין לו פלא כלל שעם ישראל מדינתנו מצאנו לנו פורקן במעשי אלימות מכחישים דוקא נגד המשטרה. אין זה אלא בטוי נשגב של החושט הצדק המפעמת בלב העם, השטר הנז אדם בלתי אחראי, בכל אופן בתנאים השוררים בארץ. עצם קיומו מרגיז, אדם שמוכן בעבור משכורת ועומה ביותר, אפסית כמעט, לזנוח את ביתו ומש- פחתו, ולצאת בימים טרופים ובלילות אפלה ואפילו בהגים ומוקעים לשמור על רכושם של יבואניו למיניהם, לבצע החלטות הקאליציות למיניהם, לשובור את תנופת ההסתערות החלוצית בכבישי המדינה, אדם מבוגר שמשרת בסכנות וברוחק כאילו היה נער בנקודת ספר, כל זאת במקום לחפש לעצמו פרנסה בטוחה, אדם כזה שחה שיכו אותו.

ועל כן מפתיעה ביותר ההתמרמרות שפשטה בחוגי הצבור, לאחר המהומות שפרצו בנצרת ב-1 במאי. אפשר היה לחשוב, מתוך הדברים הנרגשים שהושמעו לאחר המקרה, שהיתה זאת הפגנת חרות או שמישהו ניסה לסלף את תולדות הקמת המדינה. אינני מבין מה כל הרעש, רק בגלל קריאות גנאי, מכות, זריקת אבנים, פציעת שוטרים... הרי זה דבר של מה בכך, ממש כך מתנהג הקהל הממוצע ב' משחק כדורגל ממוצע בליגה א' או ב' בכל שבת ממוצעת. מהומות? כל מי שרואה לראות מהומות אמיתיות הגובלות במלחמת אזרחים שיבוא לחיפה כשמכבי המקומי משחק נגד הפועל.

שיאלת השאלה, ממה נובעת הפ' תעתות המרובה; למה אותה תדהמה רבתי שחקפה את החוגים הרחבים ביותר? התשובה היחידה שנוצרת לי היא שהגורם העיקרי להתרגשות ולהזדעזעות, שבאה לידי ביטוי בפרסומים רבים מעל דפי העיתונות, הוא גורם המפתעה. העובדה וגם הערבים הצטרפו לשורה ארוכה של גופים חסיבות, המפגינים ברבים את אישביעות רצונם מן המצב הקיים, בא כהפתעה מרה לרבים, לא לזה צפינו מהמעיות הערה. הנחתה היחידה בכל הענין היא שאת ההפגנה אר' גנו הקומוניסטים, אך בינינו לבין עצמנו — אין זו נחמה כל כך גדולה. הקומוניסטים הישראליים, שכרזו כלל אינם מסוגלים אפ'י להאדגן את התור לרופא שנינים, הצליחו הפעם לשתף שכבות רבות של האוכלוסיה הערבית בתעלוליהם, דבר שלא ספק יעו- דד אותם למבצעים נוספים.

השינויים התרופיים אשר חלו בחיינו הצבירים תוך חמישים השנים האחרונות היו כה יסודיים, עד כי, בלינת בריה, רוב פקידיו עדיין נושאים אתם מטען רוחני שהוא נחלת העבר. במקרה דגן הרי שב' חוגים הרשמיים עדיין שורת גישה שהיתה נפוצה מאד בזמנו במושבות הברון זל: "הכה את הערבי והוא יהיה חברך הטוב ביותר." גישה פסיכולוגית זו פתרון בעית הערבים עלולה לשאת פרי, לא רק אם היא הופכת לשיטה ולדרך חיים קבועה ועקבית כבר ההיסטוריה מלמדת אותנו ברוב חסדה, שיש רק שתי דרכים יעילות לטפל בעמים כבושים: (א) לתת להם לחיות, או (ב) לתת להם למות.

תיך חופר יכול, חוסר רצון, חוסר אופקים רחבים, חוסר כח אדם מת- אים ומתוך שיקולים מדיניים אחרים, אין אנו נוהגים לא בשיטה הראשונה ולא ב' שיטה השנייה. גישתנו לערבים בארץ, כפי שהיא מתבטאת בשנים האחרונות בפעולות

תינו בשטח זה, היא גישה שלילית מכל הבחינות; דהיינו, השתדלותנו היא להחזיק אותם בחיים בכל מחיר, ומאידך לא לתת להם לחיות. בנוים להם בני חוללים ומר- פאות, ומושיטים להם עזרה רפואית מלאה כולל מיטי קופת חולים, מחסנים אותם בפני מחלות מדבקות, ובכלל דואגים שיהיו בריאים בגוף ונפש. ומאידך דואגים שלא יעשו חלילה וחס דבר חיובי כל שהוא עם בריאותם.

וכן מתנחמים אנו שהמובטלים הערבים, הכלואים בשטח הממשל הצבאי, בריאים בהחלט. כך שילבנו את מרבית הכפרים הערבים ברשת החשמל הארצית, שיהיה להם אור חשמל בלילות, ודאגנו יחד עם זה שלא יהיה מה לראות. הוצאנו עתונות ערבית רשמית וחצי רשמית, אך דאגנו ש' לא יהיו בה מה לקרוא. אפילו מינהל ההס' ברה שלנו החל לפעול בתוך האוכלוסיה הערבית. הם שולחים במרץ רב מרצים שירצו על בעיות מס'ההכ' גסה.

יתכן ובתנאים אלה, חיי סולה המוחלט של האוכ' לוסיה הערבית, יהיה לבי' רכה. שני הצדדים (יתכן שחוסר הסניון שלנו ועבר' נו הלאומי בשטח זה הוא בעוכרינו; אך יכולנו תמיד לקבל עזרה מבחוץ, נאמר במסגרת השילומים, למשל, טובה אחרת שיכולנו ל' עשות למיעוט הערבי היתה, לו נתנו להם לחיות. אינני יודע בדיוק איך ובאינו צר' רה; הדבר כרוך בהרבה

הרבה מכשולים וסכנות בלתי-צפויים לשני הצדדים גם יחד. יחד עם זאת אני בטוח שראש הממשלה ידלה מתוך קריאתו באתיקה של שפיונה וכתבי אפלטון מדיני גיהם (שגם עד עתה שמשו נר לרגליו בדרכו הפוליטית), את הפתרון הנאות.

תרן אבסולוטי של בעיית המיעוט

הערבי לכאן ולכאן הוא בעיני כל משקיף בעל הגיון, העומד מן הצד ומסתכל על הענינים מתוך פרספקטיבה נכונה ורואה את הבעיה על רקע של קונפליקט מדיני, של התנגשויות עמים ודוקטרינות למיניהם, כחלום העתיד. שאלה מה ביכולתנו לעשות בינתיים, באופן זמני. אינני סבור שגלגל ראשי ההפגנה לצפת הוא פתרון מתקבל על הדעת, אלא פתרון ראות אנושית כללית. כמו כן, לא ביקרתי בצפת זה כמה שנים ויתכן שפני העיר השתנו לטובה. אם היתה הכוונה להרגיע את הרוחות, הרי שההישוב היה מטועה מיסודו. אינני סבור שאדם מסוגל להרגע בעיירה שאוכלוסיתה מורכבת כמעט באופן אקסקלוסיבי מצעירים, חרונים, ובעלי-בתי-מלון.

יש לגשת לפתרון הבעיה בהרבה תנופה וקצת דמיון. באם הוחלט לחסל את המני' הגיות הרוחנית של המפגינים, הדרך ההגיו- גית והאנושית היא להעביר את כולם לחיפה, ושם, באוירה התרבותית של עיר הכרמל, הם ימותו משעמם. באשר לאוכלוסיה ה' ערבית בכללותה, על משרד התרבות להתחיל מיד בעידוד רבתי של משחק הכדורגל של יקיף את השכבות הרחבות ביותר של המיעוט, שלא תהיה שכונה ערבית או כפר או מפלגה פוליטית ערבית, או אפילו פלג רעיוני ערבי ללא מגרש כדורגל; שלא ייעדר איש מהמשחקים, שיארגנו ליגות וגביעים ואליפויות ותחרויות ידיותיות. ואז, רק אז יוכלו ערביי ישראל להכות את ה' שוטרים כאחת נפשמ ואיש לא יפצה פה. נ.ב. אם פעולה כזאת לא באה בחשבון מסי' בות תקציביות, יספיק אולי שיערית נצרת תחליט על הקמת בריכת שחיה.

נ.ב. באשר לעדה היהודית המפיצה בארץ ומחוצה לתרבות השמצה על מדינת ישראל, המקימה מחתרות למיניהן במטרה לחבל ב' שלטון הקיים, שמתוכה יוצאים חבורות פושעים, רוצחים וחבלנים כלכלניים, מרג' לים לטובת האויב, ומתקשים בחיי השרים וראשי המדינה, הדרך היחידה להשלים על עדה ממארת זו היא באמצעות הטלת ממשל צבאי חמור על שטחי המדינה, המ' החיים את המעוזים העקריים שלהם.

הר הצופים

(המשך מעמוד 11)

צם במידה זעירה את זכויות ישראל, עמדה לנגד עיניהם עובדה אסטרטגית ממדרגה ראשונה: חשיבותו של ההר, במקרה שית' חדשו הקרבות.

*** משלט מכריע ***

לירושלים ישנן ארבע דרכיגישה. אחת מהן בלבד, הכביש המערבי אל השפלה, בידי ישראל. היתר בידי ירדן. הכביש המוביל דרומה, הסר'ערך אסטרטגי רב, כי הוא מגיע לכית'תחם ולחברון, אך לפני שהוא מגיע לברא-שבז ולמרחבי הנגב וסני חוצה אותו הגבול הישראלי. הכביש הצפוני המוביל דרך רמאללה, מקשר את כל המשולש לעיר העתיקה. הכביש המזרחי מוביל ליריחו, וממנה לעמק הירדן ולעמאן. בין שני כבישים חיוניים אלה — כביש רמאללה וכביש יריחו — מתנשא הר הצופים. ממנו יכולה ישראל, בשעת מל' חמה, לחסום את שני הכבישים האלה. הוא גם משקיף מגבוה על החלק הצפון-מזרחי של העיר העתיקה, מהווה נקודת תצפית מצויינת על כל התנועה בעורף הירדני. על כן לא היתה שום אמתלה קטנה מדי, במאמצי הירדנים לטול במידה כלשהי מחשיבותו של המשלט המכריע.

*** אין פורטים זכויות ***

בין יתר הנקודות שבהן לחצו ה' ירדנים, היה גן שלומית. שטח זה נרכש על-ידי האוניברסיטה העברית ב-1938, ולפני חודשים הצליחה ישראל להשיג העתק של תעודת הטאבו המאשרת את בעלותה. אך הגן נמצא בג'ול החלק הישראלי בשטח המפורז, וסמוך אליו עובר שביל לכפר עיסא'יה, בו מרבים תושבי הכפר להשתמש.

מאיר הדמים בגן שלומית בא, כנראה, ל' הרתיע אחת ולתמיד את ישראל מלערוך סיורים בשטח זה. אלא שהריגת החמישה פעלה כאותו קש מסורתי, ששבר את גב הגמל. שבועיים בלבד אחרי שנשא גאום תקיף על כוונתה של ישראל לנקוט פעולה חד-צדדית להבטחת זכויותיה על ההר, קם דויד בג'וריון בכנסת והוסיף נימה חדשה להתראתו.

הפעם ניכרו בדבריו דעותיהם של יועציו הקרובים ביותר, יועצים אלה טוענים מזה זמן רב, כי אסור לישראל לפרוט את בעיית הר הצופים לפרוטות קטנות. "הווי' כוח איננו צריך להתנהל על מספר החביות שמותר להעלות להר, או א' פרצופם של שני שוטרים מוצא חן בעיני הירדנים או "א", הכריזה השבוע אישיות מרכזית. "אנחנו צריכים לעמוד על העקרונות הנר' חביבים יותר, ולתבוע את מילוי הזכויות המגיעות לנו לפי סעיף 8."

מבחינה טכנית, דחאק, ניתנות רוב ה' בעיות לפתרון קל. את הגישה להר הצופים, למשל, מציעה ישראל לפתור על-ידי סלילת כביש של קילומטר אחד, אשר יצא מדרום מערב להר, ויחצה את כביש רמאללה במינרה התקרקיעית או מעל לגשר. ה' כביש יעבור בשטח פלעי, אשר אין בו שום סימן של ישוב, לא יפריע למערך הירדני.

*** האיום בכוח ***

לדם המחלוקת בין ישראל וירדן לא היתה מעולם מחלוקת על בעיות טכניות. אותן הסיבות, אשר בגללן סיברו הירדנים להפעיל את הועדה המיוחדת ב' 1950, שוררות גם כיום — אם לא נוספו אליהן סיבות חדשות.

אין שום ספק, כי בשבועות ובחודשים הקרובים יעמדו הר הצופים וסעיף 8 ב' מרכז של מאבק אשר יחריף וילך. אמצעי הלחץ היחיד הנמצא בידי ישראל כיום, במיכות זה, הוא אחד בלבד: האיום להש' תמש בכוח. כחוגים מסוימים, נראית גטיה ניכרת והולכת להשתמש באיום זה.

רדיו

יחסי ציבור

הקלוב הג'ו ותר

ששת הגברים, שהתכנסו השבוע בחדר מס. 13 במשרד ראש הממשלה בירושלים, דמו יותר לרעים חתיקים, הנפגשים לאחר תקופה ארוכה, בקלוב משותף, מאשר לחברי המועצה הציבורית לעניני שידור, החייבים להכריע בגורלו של כלי הביטוי העממי הגדול ביותר במדינה. הנוך גבתון, סגן מנהל השרות, הבחיר את סיבת העליצות התברחת: "איני יכול להסביר היכן שך חברי המועצה..." מספר הנעדרים: 25 מתוך 31.

לעומת זאת היה לחנוך גבתון הסבר בקשר לדיוחי החורו בכינוסיה של המו' עצה הציבורית: "חברי הכנסת שבין ה' חברים ביקשו ממני שוב ושוב לדחות את כינוס המועצה. מפאת ישיבותיהם המרובות לא יכלו להשתתף בישיבת המועצה."

בנימין אבניאל, ח'כ חרות, תמה בקול: "מעולם לא ביקשתי דחייה כזו..." "חבל עד התה." בהעדרו של צבי זינר, מנהל שירותי השידור ששהה ב' קונגרס שידור בטוקיו, עלתה אף ישיבה זו של המועצה על הפסים הסלוליים: הצעות, הצעות שבנגד, ובקורת עריסל'ית. לגבתון, שחש בקשר הרופף בין הדברים הנאמרים לבין המציאות, היתה בקשה אחת: "ויאלו חברי המועצה הנכבדים להקשיב מפעם ל' פעם לשרות השידור."

אולם חברי המועצה הטרודים לא גילו נכונות רבה למלא אחר עצה זו. קבע שוב ח'כ אבניאל: "אישי אינו יודע לשם מה אנו מתכנסים כאן. אם לא יוגדרו מטרותיה של המועצה ולא ייקבע זמן חובה לכינו' סיה, חבל יהיה אפילו על התה שאנו שו' תימ". הוא צדק.

חוכניות

מנין כפראק

אם להאמין לעדותו הרדיופנית של אריה ענבי, הרי שהישיבה הבולטים של מדיניות החוץ בעשר השנים האחרונות היו ייבוש החולה והנסיגה הממושכת מעזה. שני מקרים אלה, על כל פנים, עלתה מוסיקת הרקע במישור ישראל במשפחת העמים (קול ישראל) לשיאים גבוהים ביותר.

מישדרו של ענבי בסדרה מנין שנים, המוקדשת לעשור, דמה בכל לקודמיו: שפע של מלל ערוך ומבושל בתוך מוסיקה רע' שנית, בלויית כמה מברקות של תחביר, מעט מאד פרקים שמעיים והעדד מוחלט של רעיון מקשה. אולם הסיבה לחולשתו העיקרית של המישדר לא היתה טמונה בעורכו שהתקשה למצוא כיוון נהיר לשי' דור, אינאונותו היתה טמונה פשוט בנושא המישדר: למדיניות החוץ של ישראל, בעשר השנים האחרונות, לא היה כל כיוון שאפשר בכלל לעמוד עליו.

תדריך

המסדרים המפורטים מטה עשויים להיות מעניינים. שינויים אפשריים.

● **בריאת העולם** (קול ישראל, יום ה' 21.15) — אורטוריה מאת יוסף היידן, בשידור חי מבנייני האומה בירושלים, ערב פתיחת תערוכת העשור.

● **ידידו פרנץ שוברט** (קול יש' ראל, יום ה' 20.10) — סימור חיו של המלחין האוסטרי, כתב וביים מיכאל אוהד.

● **מלכודת** (קול ישראל, יום ג' 22.15) — תיקי משטרה מספרים. תוכנית מתח דוקומנטארית ערוכה בידי יעקב בן הרצל.

● המאזין הזהיר לא יפתח את מקלטו בתא' ריכים ובשעות הבאים, פן יטבע בגלי השעמום.

● **פתיחת תערוכת העשור** (קול ישראל, יום ה' 19.30) — השבוע והשבחה בתערוכת העשור. ברכות. מלל. מלל. מלל.

● **כאן תערוכת העשור** (קול ישראל, כל השבוע 11.00) — מה שאתה שומע כרגיל בקול ישראל, רק שהפעם לא אתה המשלם.

● **שעמום של פתיו** (קול ישראל, יום ב' 21.30) — לא ניקולי ניקראסוב, המחבר הרוסי של המחזה המתוכננת, היה אשם בשעמום הקיצוץ.